

Startnota

Nieuw Noaberschap Ommen

Nieuw Noaberschap: **deze startnota**

○ voorwoord

○ het uitgangspunt

○ waarom eigenlijk?

○ een voorbeeld

○ ... en hoe dan?

○ onze partners

○ de geleerde lessen

○ het proces

○ een voorbeeld

○ de uitdagingen

○ het vervolg

home

Voorwoord
Ko Scheele

Een goede buur...

Een bekend gezegde luidt: 'een goede buur is beter dan een verre vriend'. In onze regio zien we dat al eeuwen, er is hier nog oog voor elkaar, noaberschap. Die natuurlijke rol van mensen lijkt haast niet meer van deze tijd. De overheid heeft toch allerhande taken overgenomen? Dat klopt, maar is dat ook vanzelfsprekend? Nee dus! De rol van de overheid verandert en we zien steeds meer de wens om inwoners met elkaar te laten meedoen. De koning sprak niet voor niets over de participatiesamenleving.

De mogelijkheden hiervoor in Ommen zijn groot. Ik zie vele krachtige initiatieven die ontstaan zijn vanuit de samenleving. Inwoners die namens hun buurt, sportvereniging, wijkvereniging of in ander verband zelf het heft in handen nemen om sociale activiteit te organiseren, om hun omgeving leefbaarder te maken. Ik vind het telkens weer inspirerend om deze kracht van Ommen te zien.

Wat vraagt dat van de gemeente? Mijns inziens zullen we meer ruimte moeten geven aan projecten en initiatieven die al vanuit de samenleving zelf zijn ontstaan, en zullen we moeten leren los te laten om initiatieven tot bloei te laten komen. Het uitgangspunt blijft wel dat zoveel als mogelijk inwoners kunnen meedoen in en met Ommen; we zullen dus wel een vangnet moeten verzorgen voor inwoners die daarbij een steuntje in de rug nodig hebben.

Tijdens een inspirerende bijeenkomst van de Participatieraad was de stelling: inwoners en organisaties willen zelf verantwoordelijkheid nemen voor de kwaliteit van hun eigen leefomgeving en voorzieningen in de buurt. Dat gebeurt onder het motto: hoe kunnen wij er samen beter van worden?

Wij dragen gezamenlijk verantwoordelijkheid voor onze wijk en buurt. Laten we écht aansluiting zoeken bij de vraag uit de samenleving, en haar kracht daarbij ten volle benutten. Het wordt tijd voor Nieuw Noaberschap!

Ko Scheele

Wethouder

Deze startnota is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met een aantal maatschappelijke partners en de Participatieraad.

Nieuw Noaberschap: **het uitgangspunt**

Dit jaar zijn we gestart met het programma Sociaal Ondernemen. Een beweging, onderdeel van onze transformatieagenda sociaal domein. In onze transformatieagenda hebben we de volgende korte omschrijving van het Sociaal Ondernemen gegeven:

Versterking van de samenleving door de ondersteuning / bekostiging / verantwoording van sociale voorzieningen aan te laten sluiten op de vraag van de samenleving.

In het beleidsplan Om Elkaar hebben we al een voorschot genomen op het Sociaal Ondernemen. Daarin hebben we het volgende gesteld:

“Het gebiedsteam, het versterken van de samenleving en het uitsluiten van dubbelingen in de dienstverlening van maatschappelijke, gesubsidieerde organisaties, leiden ertoe dat de huidige subsidies op het terrein van ondersteuning en welzijn aan revisie toe zijn. Bij het herzien van deze subsidies staat het gebiedsgericht werken en de eigen kracht van de samenleving centraal. Dit impliceert dat maatschappelijke organisaties innovatiever, flexibeler en vraaggerichter moeten gaan werken. De zekerheid van een x-bedrag aan subsidie vooraf zal afnemen. De maatschappelijke meerwaarde van een dienst of activiteit is doorslaggevend, niet de organisatie die het biedt.”

Hier vloeit het volgende beslispunt uit voort dat door u is vastgesteld, in het najaar van 2014:

- *We heroverwegen bestaande welzijnssubsidies en gaan in overleg met betrokken organisaties om te komen tot nieuwe arrangementen.*

Sinds afgelopen voorjaar is het programma Sociaal Ondernemen echt op gang gekomen. Nadat we in 2015 vooral gefocust hebben op de transities, is dit een verdere stap in de transformatie van het sociaal domein. Het is een beweging die geldt voor het totale sociale domein en de heroriëntatie op algemeen toegankelijke voorzieningen. We hebben hiermee ook gekozen voor een nieuwe naam voor dit programma; 'Nieuw Noaberschap'. Hiermee komt de term Sociaal Ondernemen te vervallen. Overigens zullen we in deze startnota ook de verbinding leggen met het ruimtelijk domein en het thema overheidsparticipatie. Verkokering past niet bij het Nieuw Noaberschap, zo zal blijken uit deze startnota.

In deze startnota nemen we u eerst mee in het waarom van Nieuw Noaberschap. Daarna geven we u een kort overzicht van de stappen die we de laatste maanden hebben gezet en de lessen die we hebben geleerd. Vervolgens schetsen we hoe we in 2017 verdere stappen willen gaan zetten.

Nieuw Noaberschap: **waarom eigenlijk?**

Eigen kracht, regie over ons leven, zelfredzaamheid, meedoen in de samenleving, werk, voldoende inkomen, gezond zijn. Doelen die we allemaal nastreven. Onze beleidsnota's staan er ook bol van. Ook onze gemeenschappen werken er al aan. Onze gemeente borrelt namelijk. In de samenleving komen al jaren initiatieven tot stand via bijvoorbeeld verenigingen. De ouderenbonden die starten met vrijwillige ouderenadviseurs, inwonersinitiatieven uit Ommerkanaal, Lemele enzovoort, allemaal gemeenschappen die samen doen wat nodig is, wat zij nodig vinden. Ondernemende inwoners zijn er in Ommen doordat er gemeenschapszin, bereidheid, betrokkenheid, expertise en enthousiasme is om het zelf te doen.

En wat doet de gemeente? Wij instrumenteren, institutionaliseren en professionaliseren. Dat is onze werkwijze. Dat is wat doeltreffend was in de laatste decennia van de vorige eeuw. Maar we staan in een ander tijdperk. Internet heeft mensen verder geëmancipeerd en mensen kunnen simpelweg ook meer zelf. Mensen laten zich niet meer zomaar leiden door de overheid. Denk maar eens aan Arbo Positief, een initiatief van werkzoekenden

die zich niet altijd goed geholpen voelen door het UWV en zelf hun re-integratie regelen.

Tegelijkertijd zijn we al tijden op zoek naar nieuwe manieren om inwoners te betrekken bij beleidsvoorbereiding en -uitvoering. De klassieke vorm van inspraak heeft zijn houdbaarheidsdatum al tijden verloren, maar hoe doen we het dan wel? En hoe kunnen we effectief omgaan met waardevolle maatschappelijke initiatieven? Nu zijn we als gemeente nog vaak handelingsverlegen als enthousiaste inwoners met een prachtidee komen die niet past in onze regels en procedures.

Waarom laten we ons niet leiden door de energie van de samenleving, in plaats van ons beleidsinstrumentarium? Ommen Samen Sterk, het is geen wensdenken, het is realiteit. Dit is de bedoeling van het Nieuw Noaberschap. De energie die borrelt in onze gemeente en de gemeenschapskracht versterken. Daarvoor moeten we onze systemen van financiering en verantwoording veranderen. Daarvoor moeten professionele organisaties zich richten op de vragen uit de samenleving, in plaats van zich richten op

de wensen van de subsidieverlener.

'We gaan uit van de kracht van de samenleving en zijn een betrokken overheid', zo hebben we gesteld in het beleidsplan Om Elkaar. Wat betekent dat? We geven tot nu toe vooral initiatieven de ruimte die zich weten aan te passen aan onze eigen logica en procedures. En daar zijn ook redenen voor: Willekeur bij het honoreren van wensen van inwoners is wel het laatste wat we willen. Daarom hebben we regels. En niet iedereen in de samenleving kan voor zichzelf zorgen; daar hebben we ook een overheid voor. Maar welke richting is dan gewenst?

Kim Putters (directeur Sociaal en Cultureel Planbureau) schrijft in het Financieel Dagblad van 26 oktober 2016:

"Ons eigen overheidsbeleid van de afgelopen decennia heeft bijgedragen aan individualisering van de samenleving, waarbij we burgers als klanten zijn gaan benaderen. Klanten die hun rechten opeisen in publieke dienstverlening, in bedrijven en op straat. Die hun plichten naar de gemeenschap niet altijd even sterk voelen of waarmaken. We willen dat mensen meer mede-eigenaarschap voor de samenleving gaan voelen, van het bedrijf waarin ze werken, van de buurt waarin ze wonen en van de tram waarin ze

reizen. Coöperatieve verbanden waarbij mensen weer samen hun zorg of energievoorziening gaan regelen lijken hier een eerste antwoord op".

Nieuw Noaberschap wil deze beweging (meer mede-eigenaarschap voor de samenleving) ondersteunen en de ondernemerszin van de samenleving aanspreken en versterken. Uiteraard houden we ook oog voor de kwetsbare inwoners en hun betrokkenheid.

home

Nieuw Noaberschap: een voorbeeld

STICHTING DUURZAAM OMMERKANAAL

In Ommerkanaal hebben de ouders van Christelijke Nationale School zelf de eerste stap gezet naar het realiseren van een gezond en energie-neutraal schoolgebouw. Met Duurzaam Ommerkanaal en ondersteuning van de gemeente Ommen is een extra klaslokaal gerealiseerd, is het gebouw geïsoleerd, is overal led verlichting aangebracht, zijn zonnepanelen

verplaatst en zijn balans ventilatie systemen aangebracht in de klassen. Van energie label E is het nu geclassificeerd als energielabel A. De leerlingen krijgen zo het goede voorbeeld als ze zien dat er bewust wordt omgegaan met energie. De ouders denken nu al weer na over de volgende stap: energieneutraal stoken op houtpellets geproduceerd van hout uit de eigen omgeving.

*Samen
verantwoordelijkheid
nemen voor je
eigen leefomgeving
is eigenlijk
heel normaal*

Mario den Hoedt

Nieuw Noaberschap: ... en hoe dan?

Om tot Nieuw Noaberschap te komen moet de gemeente zich anders gaan verhouden tot de samenleving. We moeten nieuwe vormen van samenwerking uitvinden en ontwikkelen, samen met inwoners en professionele partners. Moeten we dan het wiel helemaal zelf uitvinden? Gelukkig niet. Maar we moeten het wel passend maken voor onze mensen, onze gemeenschappen en onze professionals.

In den lande zien we al twee vormen die succesvol zijn en mogelijk ook voor ons kunnen werken: maatschappelijk aanbesteden en Right to Challenge.

Maurice Specht, maatschappelijk initiatiefnemer en betrokken bij Right to Challenge Rotterdam duidt het verschil als: "Kom maar op! vs Kom maar door!" In het eerste geval is het de overheid die een palet aan partijen, waaronder ook kleinere aanbieders als burgercollectieven en sociaal ondernemers, uitnodigt om deel te nemen aan een aanbesteding. De logica is als volgt: voor de volgende maatschappelijke taak of dienst, zijn wij, de overheid, op zoek naar de juiste aanbieder. Onder de volgende

voorwaarden kunnen partijen hierop intekenen waarna de gemeente een beslissing neemt met wie zij in zee gaat. Of heel kort gesteld: Kom maar op!

Hoe anders zit dit bij het Right to Challenge. Daar is het niet de overheid die een probleem stelt of dienst aanbiedt, maar inwoners die stellen a) zoals het nu gaat, dat kunnen wij beter/goedkoper of nog spannender b) op een bepaald gebied gebeurt nog helemaal niets, maar wij denken daar een grote maatschappelijke waarde te kunnen bereiken. Zij stappen met een plan naar de gemeente toe en zeggen kort gezegd: Kom maar door! En kom maar door dan niet alleen, of zozeer, met geld. Maar ook met informatie, een contactpersoon voor ondersteuning, etc. etc. Het beginpunt ligt dus elders. En dat levert een extra vraag op. Waar bij maatschappelijk aanbesteden je hele organisatie van de gemeente er op kunt inrichten, je de stappen en criteria vooraf vast kunt leggen zodat alles volgens de regels van het spel zal verlopen, is het spannende van het Right to Challenge nu juist dat het deels de regels van het spel onder druk zet. De vraag is hoe dat in de praktijk dan uit gaat zien.

We willen naast het verstrekken van subsidies graag aan de slag met experimenten op het vlak van Maatschappelijk Aanbesteden en Right to Challenge. Hiermee denken we de kwaliteit van de dienstverlening en ondersteuning te kunnen verbeteren met dezelfde middelen. Een mooi voorbeeld hiervan is City Challenges. CityChallenges.nl brengt inwoners, ondernemers en gemeenten samen om oplossingen te bedenken voor lastige maatschappelijke vraagstukken.

Innovatiefonds

Eerder heeft u al het Innovatiefonds geïntroduceerd. Na een wat moeizame start zien we nu al dat we hiermee veel maatschappelijke initiatieven een zetje in de rug kunnen geven. Maar onze lat ligt hoger. Daarom zullen we ook de ontwikkeling en verbetering van het Innovatiefonds onderdeel laten zijn van het Nieuw Noaberschap.

home

Nieuw Noaberschap: onze partners

“Een samenleving waarin
iedereen echt MEEdoet.”

Sylvia Swart, MEE

“Wij moeten zelf ook ondernemer zijn
om de ondernemer in de mensen met
wie we werken naar boven te halen.”

Folkert Hilarides, Landstede Welzijn

“Verbinden om
samen goed te doen!”

Trudy Spijkerman, Carinova

“Jezelf zijn samen
met anderen.”

Jan Toonen, de Kern

Nieuw Noaberschap: de geleerde lessen

Voordat we verder de diepte van Nieuw Noaberschap induiken, nemen we u mee in het doorlopen proces van de afgelopen maanden.

Dit voorjaar hadden we een koersnota ontwikkeld. Een nota die ambtelijk is voorbereid, in overleg met partners, door het college is vastgesteld en vervolgens ter consultatie is voorgelegd aan het veld. Een traject, zoals beleidstrajecten normaal gesproken doorlopen worden. Keurig volgens het boekje, maar is dat transformatie?

Deze reactie kregen we ook uit het veld. Met name het gesprek over de koersnota met de Participatieraad was louterend. Het zou toch anders zijn? Dat ging toch om het geven van ruimte aan inwoners en gemeenschappen om hun omgeving en hun leven te verbeteren? We willen de eigen kracht van de samenleving de ruimte geven, dan moeten we niet over de samenleving spreken, maar met de samenleving. Dan moeten wij niet een koers uitzetten, maar op zoek gaan naar nieuwe vormen van samenwerking. Al doende leren en experimenteren.

Kort samengevat was dit de kritiek:

- Als je participatie wilt bevorderen moet je een koersnota niet in het gemeentehuis opstellen, maar gezamenlijk ontwikkelen met maatschappelijk partners en in interactie met de samenleving: “Doen wat je zegt!”
- De koersnota is sterk instrumenteel, beredeneerd vanuit bestaande subsidies. Nieuw Noaberschap is echter veel breder dan de heroriëntatie op algemeen toegankelijke voorzieningen. Het gaat ten eerste om krachtige lokale gemeenschappen te stimuleren: wijken en buurten krijgen weer zeggenschap. Daarnaast is het bedoeld om de publieke dienstverlening te hervormen: vrijwilligersorganisaties, verenigingen, coöperaties en inwoners krijgen gelegenheid om publieke diensten te verlenen door mee te dingen bij opdrachten, zodat zij (mede-)uitvoerder worden van de diensten waarvan zijzelf gebruik maken. Tot slot willen we maatschappelijke participatie stimuleren: inwoners spelen een actievere rol in de samenleving.
- De ambitie om per 1 januari 2018 een nieuwe vorm van samenwerking met professionele partners en inwoners te hebben, is niet haalbaar. Dit kost tijd en gedurende dit

proces kan het niet zo zijn dat essentiële voorzieningen voor kwetsbare inwoners verdwijnen (“het kind niet met het badwater weggooien”).

- We passen de systeemwereld (verordeningen, regels, procedures) aan op het moment dat de leefwereld er klaar voor is. Systeemwereld is ondersteunend/dienstbaar aan de doelen die we willen bereiken.

Deze kritiek nemen we ons ter harte. Kwetsbaar opstellen is een voorwaarde om te leren en dat doen we dan ook. Daarom hebben we pas op de plaats gemaakt en ligt hier geen Koersnota voor, maar een Startnota.

Nieuw Noaberschap: **het proces**

We willen nieuwe vormen van samenwerking uitvinden en ontwikkelen, samen met inwoners en professionele partners. Op basis van de gesprekken met het veld hebben we gemerkt dat hiervoor steun is in de samenleving; het idee slaat aan!

Zoals hiervoor gesteld willen we gaan experimenteren met nieuwe vormen, zoals het Maatschappelijk Aanbesteden en Right to Challenge. Maar ook andere vormen kunnen organisch ontstaan vanuit de samenleving. Het wordt een zoektocht. Vanzelfsprekend hebben we als gemeente wel kaders. We houden ons aan de wet en beleidskaders uit het beleidsplan Om Elkaar. Budgetten reiken niet tot in de hemel, maar gaan we wel ontschotten. We gaan loslaten in vertrouwen, maar we blijven een betrokken overheid. We zullen starten door het gesprek aan te gaan. Gesprekken aangaan met gemeenschappen over wat zij belangrijk vinden, hoe zij tegen maatschappelijke vraagstukken aan kijken en wat zij hier aan zouden willen doen en wat dan nodig is? Hoe professionals kunnen helpen en hoe de gemeente kan ondersteunen of obstakels kan wegnemen?

Maar het kan verder gaan dan alleen maatschappelijke vraagstukken. We willen ook de verbinding leggen met het ruimtelijk domein. Dit versterkt integraal werken, ook in proces. Bijvoorbeeld inwonersinitiatieven die gericht zijn op de ontwikkelingen van glasvezel en energie coöperaties. Ook de nieuwe omgevingswet geeft hierin extra kansen.

Eerder hebben we gesteld dat per 1 januari 2018 onze manier van werken en subsidiëren anders zal zijn. We hebben onze maatschappelijke partners in Samen Doen ook medegedeeld dat we per die datum geen garanties voor subsidies afgeven. Maar we verleggen nu onze horizon naar 2020.

Want hoe vaak hebben we het Rijk niet verfoeid dat zij ineens veranderingen doorvoerden in een moordend tempo? Die fout willen wij niet maken. Blijft in 2018 alles dan bij het oude? Nee, dat ook weer niet. Maar wat er nodig is in 2018, gaan we samen met deze partijen en onze inwoners in 2017 uitvinden. We hebben de ambitie dat in 2018 een deel van de subsidies anders worden

aangewend, in de periode tot 2020 willen we dit stapsgewijs verder laten ontwikkelen.

Het proces van Nieuw Noaberschap zal dus een organisch proces zijn, met vallen en opstaan. We moeten dus ook fouten durven maken, veranderen kan niet zonder lessen leren.

Maar gooien we met dit programma op termijn niet veel goede ondersteuning van inwoners weg? Dat is inderdaad een risico, terecht eerder benoemd door de Participatieraad en maatschappelijk partners in het veld. Een risico dat we moeten oplossen. Dit doen we door te verzekeren dat we noodzakelijke ondersteuning van inwoners blijven aanbieden. Vanzelfsprekend blijven we de Jeugdwet, Participatiewet en WMO uitvoeren. Maatwerkvoorzieningen blijven we dus verzorgen maar waar nodig proberen we dit zoveel mogelijk te voorkomen door juist algemeen toegankelijke voorzieningen te versterken. Ondersteuning die noodzakelijk is en die niet op een andere wijze beter kan worden georganiseerd, continueren we. We willen niet oude schoenen weggooien, voordat we nieuwe hebben. Dat mag van ons worden verwacht. Voor de toekomst houden we oog voor kwaliteit, betaalbaarheid en toegankelijkheid van voorzieningen. Als inwoners en/of gemeenschappen ons uitdagen om maatwerkvoorzieningen

anders/zelf te organiseren, stimuleren we dat. Dat is het Right to Challenge.. Inwoners en/of gemeenschappen die kansen zien buiten het maatschappelijk domein geven we letterlijk de ruimte.

Met het Nieuw Noaberschap slaan we een weg in, waarvan we nog niet weten waar we eindigen. Maar we vertrouwen op onze inwoners, gemeenschappen, professionals, maatschappelijk verantwoorde bedrijven en onszelf. Samen kunnen we het doen!

home

Nieuw Noaberschap: een voorbeeld

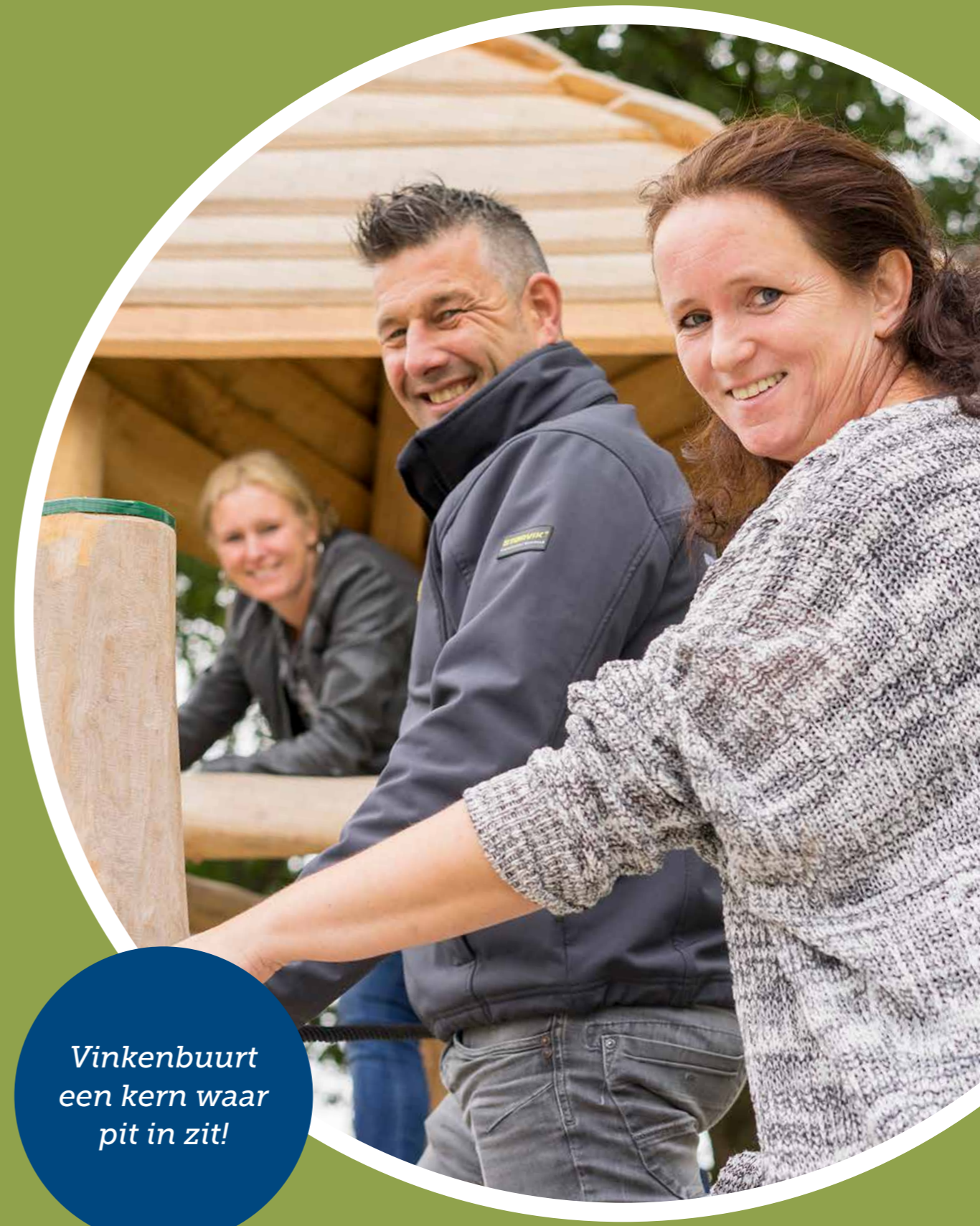
SPEELTUIN SAM SAM TE VINKENBUURT

De speeltuin Sam Sam is een stichting met bestuursleden. De speeltuin ontvangt per jaar een subsidie van de gemeente per speeltoestel waarvan de speeltuin kan worden onderhouden. Omdat het grote klim en klautertoestel aan vervanging toe was is er besloten om een nieuw toestel te realiseren met een landelijk en robuust karakter, passend bij een buurtschooltje wat ligt in een landelijk gebied.

Om de kosten te kunnen betalen is er besloten een behoorlijke greep in de huishoudpot te doen.

Dat was niet voldoende en er werd gezocht naar andere vormen van financiering.

De plaatselijke ondernemers dragen deze school gelukkig ook een warm hart toe en waren bereid om een deel van de kosten op zich te nemen. Om het geheel te kunnen realiseren (opbouwen en arbeid) heeft het voltallige bestuur en diverse ouders van de school de handen uit de mouwen gestoken om het geheel te maken zoals het nu is. Kortom een prachtige speelplaats met veel ruimte en natuurlijk groen.

*Vinkenbuurt
een kern waar
pit in zit!*

Jenine van Spijker, Ed Bijker en Marjan Pasman

Nieuw Noaberschap: de uitdagingen

Nieuw Noaberschap schept kansen, maar stelt ons ook voor uitdagingen. Vragen die naar voren komen zijn: Waarvoor stellen we het uitdagingsrecht open? Hoe kan kwaliteit en waar gewenst continuïteit worden geborgd? Welk effect heeft Nieuw Noaberschap op de werkgelegenheid; ontstaat er verdringing van arbeid? Hoe verhoudt Right to Challenge zich tot vrijwillige inzet en mantelzorg? Hoe brengen we initiatieven in aanraking met Right to Challenge en hoe zorgen we ervoor dat deze initiatieven niet stuklopen op bureaucratie? Wat is de rol en verantwoordelijkheid van de gemeente? En wat betekent dit voor de interne werkwijze van de gemeente? Deze vragen zijn niet gemakkelijk te beantwoorden; we gaan hierover dan ook in gesprek met elkaar.

De omslag betekent een andere werkwijze voor ambtenaren. Die worden meer de procesbegeleider die met betrokkenen en belanghebbenden – waaronder het politieke bestuur – toewerken naar een duidelijk omschreven doel en de daaraan verbonden noodzakelijke acties. Daarbij moeten ze proberen weg te blijven van

de vaste drie valkuilen van de overheid wanneer het initiatieven vanuit de samenleving betreft: het overvragen van vrijwilligers en mantelzorgers, het overnemen van het initiatief of het overspoelen van het initiatief met procedures en regels.

Een andere vereiste voor deze omslag is misschien wel net zo belangrijk, namelijk dat politici daadwerkelijk ruimte geven aan particulier initiatief in plaats van te veel te hechten aan formele macht en het politieke primaat. Politici en bestuurders moeten leren loslaten, durven zeggen dat de overheid niet overal over gaat. Zij kunnen niet elk probleem oplossen of elk gevaar uitsluiten.

Om te helpen in het kiezen van de passende rol introduceert de Raad voor Openbaar Bestuur de overheidsparticipatietrap met vijf treden: loslaten, faciliteren, stimuleren, regisseren en reguleren. Voor de overheid bestaat niet één ideale of beste rol. Per situatie en per onderwerp bepalen én expliceren de politiek en het bestuur welke rol zij voor de overheid zien weggelegd. Tegelijk betekent de genoemde omslag wel dat politici en

bestuurders vaker voor een bescheiden rol zouden moeten kiezen. Ruimte geven aan de de samenleving zodat de overheid de overheidsparticipatietrap zo min mogelijk beklimt.

Gedurende het proces van Nieuw Noaberschap zullen we antwoord moeten geven op bovengenoemde vragen en moeten we ons bewust zijn en blijven van onze rol. We verbinden dit dan ook aan lopende discussies over overheidsparticipatie.

Nieuw Noaberschap: **het vervolg**

Hierboven hebben we in grote lijnen een denkrichting geschetst, met kansen, uitdagingen en consequenties voor organisatie en politiek. We vragen van u deze denkrichting te omarmen, te ondersteunen en een bestuurlijke opdracht te geven om gezamenlijk met de samenleving (inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers), deze zoektocht aan te gaan.

In februari 2017 leggen we u een processchets voor waarin de uitgangspunten zijn geformuleerd voor de vervolgstappen. Deze uitgangspunten zijn gebaseerd op de uitkomsten van consultatie met u, gesprekken met maatschappelijke partners en de Participatieraad die de komende maanden worden gehouden.

home

TEKST Gemeente Ommen in samenwerking met MAKE SENSE Project- en procesmanagement, december 2016

VORMGEVING Iris van Sen, www.irisvansen.nl

FOTOGRAFIE © Rick Meinen, www.rickmeinenstudio.nl